

Tokár Gábor

Eső és vér

ELŐSZÓ

A *retrospektív* szó jelentése: visszatekintő. Ez a gyűjtemény pedig nem akar sem többet, sem kevesebbet, mint visszatekinteni arra a kicsivel több, mint tíz évre, amelyet egyszersmind útlezáró mérföldkőnek is tekintek. Ez a könyv verseket, novellákat és elbeszéléseket gyűjtött össze, pontosan azért, mert ezzel szeretném lezárni azt a hosszú, ingoványos utat, amelynek végén most állok, készen arra, hogy egy új útra lépjek.

Szeretném ezt a könyvet a születés csodájához hasonlítani. Esetemben a várandóság ideje körülbelül tizenkét év, és miután ez a könyv megszületik, szeretném, ha a maga útján járná. Nagyon kedves gyermekemről van szó, de úgy hiszem, ideje elengednem a kezét, és hagynom, hogy önálló legyen és független. Nem állítom, hogy soha többet nem szeretnék novellákat vagy verseket írni, de jelen pillanatban úgy érzem, mégis szeretnék pontot tenni e hosszúra sikeredett mondat végére.

Számomra az írás nem csupán kikapcsolódást jelentett. Számomra az írás menekülés. Rettegés a valóságtól, a problémáktól, annak felelősségétől, hogy nap nap után megküzdjek valamivel. Számomra az írás vigasz. Megnyugtató érzést ad, amikor már minden más kapaszkodó eltűnik. Végül pedig az írás hatalom. Lehetőség arra, hogy emberi sorsok felett döntsek, én irányítom az eseményeket egy olyan világban, ahová mindig

is tartozni akartam. Az írás az elmúlt évtized során olyan kapaszkodót jelentett, ami mélyen vert gyökeret, kidönthetetlennek tűnt, és kézközelségben volt. Amíg egyesek a testüket edzik, elszívnak egy cigarettát, kiabálnak és veszekednek másokkal, hogy így vezessék le a bennük felgyülemlett feszültséget, addig az én kiáltó szavam sokkal halkabb és észrevétlenebb volt. Azonban, hogy egy ismert latin szólást idézzek: „*Verba volant, scripta manent*”, azaz „A szó elszáll, az írás megmarad”. Ez a könyv egy soha el nem törölhető ereklyéje az elmúlt tíz évnek.

Az *Eső és vér* azonban nem tartalmazza minden művemet, hiszen nem is ez a célja. Sokkal inkább az, hogy bemutassa, hogyan alakult, fejlődött, változott a bennem lévő gyermek egy olyan felnőtté, amely ezeket a sorokat papírra veti. Hosszú volt az út, fáradságos és problémáktól nem mentes, de hiszem azt, hogy mindezek fontos és szükségszerű állomásai voltak az életemnek.

A könyvet fejezetekre osztottam és a műveket megpróbáltam kategorizálni. Ily módon a művek nem időrendben, hanem tartalmi sorrendben követik egymást. Nem állítom, hogy ez mindig, mindenhol maradéktalanul sikerült volna, sőt, vannak olyan írások is, amelyek több kategóriában is megállták volna a helyüket. Mindezek ellenére számomra is tanulságos volt ebből a szempontból rendezni a műveket, és látni azt, hogy egy olyan emberből, aki a nap huszonnégy órájában dekadens halálvággyal küszködött, aki képtelen volt értékelni a szemét kiszűrő csodákat, végül az az ember lett, aki mindezt képes külső szemmel nézni, és függetlenül attól, hogy utólag visszanézve mit gondol róla, a helyén kezelni azt.

Az egyes fejezetek egy rövid bevezetővel kezdődnek. Ebben próbáltam villanásnyi képet adni az olvasónak

arról a lelkiállapotról, azokról a gondolatokról és érzésekről, amelyek az adott korszakomat jellemezték, továbbá megpróbáltam némi háttér információt is adni. Természetesen mindez nem szükségszerű előfeltétele a művek elolvasásának, sőt bízom abban, hogy az egyes művek mindenki számára mást és mást jelentenek majd. Egy számadás során azonban elkerülhetetlen a múlt felidézése, és a fejezetek elején található leírások ezt a célt is szolgálják.

Nem állítom továbbá, hogy valamennyi mű kimeríti az irodalmilag értékes alkotás fogalmát, de a gyűjteménynek ez sem a célja. Különös és kissé groteszk lesz a kifejezés, de tulajdonképpen ez a könyv emléket állít ennek a tíz évnek, hiszen ez a korszak számomra lezárult. Tovább szeretnék lépni, és ehhez szükség van a retrospektív szemléletre.

Végezetül, szeretném ezt a könyvet ajánlani a legjobb barátomnak, aki az elmúlt két évben mindig, mindenben mellettem állt, támogatott és megmutatta, milyen is igazából önzetlennek lenni.

Tokár Gábor

„Neheztelni sorsunkra nem visz semmire; a dolgok ok és cél nélkül valók, és nincs mit mondanunk. Lázadni végzetünk ellen csak annyi, mint korholni a füstöt vagy a szelet, siratni elmúló napjaink. A végén úgysem marad egyéb, mint vállunkra venni, ami a miénk, és továbbmenni az úton.”

Robert James Waller

ELSŐ FEJEZET

A KAMASZKOR TÖRTÉNETEI

Amennyire vissza tudom idézni, tizenöt éves koromban ültem le először úgy, hogy papírt és tollat ragadva megpróbáltam szavakba és mondatokba foglalni azokat a gondolatokat és érzéseket, amelyek akkor, abban a pillanatban napjaim nagy részét végigkísérték.

Középiskolás voltam, az osztályom jobb tanulói közé tartoztam, barátaim is voltak, valami miatt azonban úgy éreztem, ez nem elég. Szükségem volt valamire, ami valamiféle felszabadító érzést keltett bennem életre; azt a gondolatot, hogy sikerült valami maradandót alkotnom. Valószínűsítem, hogy emiatt fordultam az írás felé.

De mi is foglalkoztatott egy tizenöt-tizenhat éves kamaszt? A válasz roppant egyszerű. Minden olyasmi, ami egy átlagos tizenöt-tizenhat éves kamaszt foglalkoztathat: az első szerelem, a beilleszkedés, a megfelelni vágyás szülőknél, barátoknak egyaránt, valamint az attól való félelem, hogy ennek a korszaknak hamarosan vége lesz. Tudtam, hogy tizennyolc éves koromban – az érettségi után – az életemnek egy olyan szakasza kezdődik, amit már nagyjából én irányítok, ahol a döntéseimnek súlya és következménye lesz, és ezek elől nem tudok kihátrálni, bármennyire is szerettem volna.

Ez a félelem olykor rosszabb döntéseket is szült. Az *Ellentétek birodalma* című novellám például ezt a küz-